

Kesällä kokataan kaasuliedellä

- huolellisuus lisää turvallisuutta

Kustavissa sijaitseva kesämökki houkuttaa asukkaitaan viileälläkin kelillä. Mökki lämpimää mukavasti sähköllä ja saunassa on käytössä suihku, silloin kun meri ei vielä houkuta. Ruokaa tehdään kaasuhellalla ja sähköuunilla, mukavasti ja helposti.

Vartsalan saareen rakennettu saaristomökki katselee komealla kalliolla merelle. Tilavan ja aurinkoisen tuvan avoimessa keittiössä komeilee uusi kaasuhella. Aukkaat käyttävät kaasuhellaa myös kotona, ja kaasuhellalla kotoisa ”humina” sopii heidän mielestään erityisen hyvin mökille. Tuvan varustukseen kuuluu asianmukaisesti myös palovaroitin ja jauhesammutin.

Täpärä tilanne keittiössä

Nestekaasun kanssa syntynyt vaaratilanne yllätti asukkaat viime kesänä lähes täydellisesti. Isäntäväen laittaessa ruokaa he huomasivat huoneilmassa ensin kaasun hajua ja sitten vierasta käryä, joka voimistui nopeasti. Pian kävi ilmi, että käry nousi kaasuhellalla ja sähköuunin välisestä tilasta, jossa syttyneet liekit kärvensivät puutasoa.

Kaasuliesi on asennettu pöytälevyyn, jonka alla on sopiva tila myös sähköuunille. Sähköuunin ja pöytälevyn välisessä tilassa kulkee kaasuletku kaasupullosta lieden liitokseen. Vahinko syntyi, kun hellan letkuliitos oli löystynyt ja kaasua pääsi vuotamaan hellan alla olevaan tilaan. Tästä syttyi palo, joka poltti pöytälevyn alapintaa.

Onnettomuuden sattuessa pariskunta oli yhdessä paikalla, ja tapahtumien kulkuun voitiin vaikuttaa nopeasti. Huomattuaan palon he sammuttivat lieden ja sulkiivat pulloventtiilin välittömästi. Tuli sammui itsestään kaasuvuodon loputtua.

Apua ja neuvoa kaasuasennusliikkeeltä

Onnettomuuden jälkeen kaasuhella vietiin kustavilaiselle hyväksytylle kaasuasennusliikkeelle Kustavin Asentajat Ky:lle. Työn otti vastaan Jorma Nieminen. ”Kaasuhella oli osittain vaurioitunut, esimerkiksi sen sytytyslaitteet piti vaihtaa kokonaan uusiin”, Nieminen kertoo.

Kaasuasennusliikkeessä hellaan tehtiin metrin verran kiinteää asennusta kupariputkella, johon kaasuletku nyt liitetään. ”Letkuliitos on näkyvillä ja sitä on helppo käsitellä. Liitoshan tulee tarkastaa pullonvaihdon yhteydessä ainakin silmämääräisesti”, Nieminen muistuttaa.

Jorma Nieminen muistuttaa kaasuasennuksia koskevista määräyksistä. ”Itse voi tehdä vain niin sanotun letkuasennuksen, jolloin letkun pituus saa olla enintään 1,2 metriä ja vain yhteen käyttölaitteeseen. Kiinteät asennukset tulee aina teettää hyväksytyllä kaasuasennusliikkeellä.”

”Esimerkiksi kun kaasupullo asennetaan rakennuksen ulkopuolelle tai letku ylittää 1,2 metriä, asennustyö pitää antaa ammattilaisen tehtäväksi”, Nieminen selvittää.

Hella testattiin kaasuasennusliikkeessä tehtyjen korjaustöiden jälkeen. ”Näin teemme aina, kun asennamme tai korjaamme laitteita. Lisäksi neuvomme ja opastamme asiakkaitamme kaasulaitteiden käytöstä ja ylläpidosta”, Jorma Nieminen jatkaa.

Kaasupullon säilyttämisestä ja vaihdosta

”Usein kaasupullo on sisätiloissa. Mutta yhä useammin se halutaan pois keittiöstä, jossa se vie tilaa. Tällöin teemme pulloille lukittavan, ilmastoidun metallikaapin”, Jorma Nieminen kertoo. ”Mutta jos pulloa säilytetään keittiössä, sen tulee olla noin 30 cm:n etäisyydellä sähköliedestä tai patterista, etäisyys tulisijasta tulee olla vähintään 1,5 metriä.”

Olipa pullo ulkona tai sisällä, sitä vaihdettaessa tulee olla huolellinen. Vaihdon aikana sytytyslähteitä ei saa olla lähellä. Kun pullo on vaihdettu, tarkastetaan liitosten tiiviys ja pitävyys. Sisätiloissa pulloa vaihdettaessa pitää huolehtia myös riittävästä tuuletuksesta.

Kaasulaitteet ja asenne kunnossa

Vartsalan mökille kaasuliesi ostettiin uutena, mutta olipa laite uusi tai vanha, se tulee tarkastaa vuosittain. Laitteet, kaasuletkut ja -liitokset tulee myös puhdistaa säännöllisesti pölystä ja hämähäkinseiteistä ja tarkastaa vuotojen varalta. Huonokuntoiset ja vialliset laitteet lisäävät onnettomuusriskiä ja ne tulee huollattaa kaasuasennusliikkeessä. Luettelo hyväksytyistä kaasuasennusliikkeistä löytyy mm. Internetin osoitteesta www.tukes.fi.

Nestekaasu ja sitä käyttävät laitteet ovat turvallisia niin mökeillä kuin kotonakin, kunhan käyttäjät vaan päättävät toimia huolellisesti. Toisaalta, huolletut ja puhtaat laitteet myös kestävät pitempään käytössä.

Pelastuspäällikkö Raimo Aarnio

Mökin omistaja on paras asiantuntija

Saaressa, lyhyen lossimatkan takana sijaitseva mökki kuuluu Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen piiriin. Alueella palvelee myös Kustavin vapaapalokunta. Yli 50 kuntaa palvelevan pelastuslaitoksen alueelle on kertynyt noin 46 000 vapaa-ajan asuntoa. Kesä onkin pelastuslaitokselle muuta vuotta kiireisempää aikaa, sillä esimerkiksi Kustavissa kunnan asukasmäärä kasvaa kesällä 900:sta lähes 10 000:een.

”Pelastuslaitoksen käyntimäärät Kustavissa tuplaantuvat kesäkuukausina, mutta kappalemäärä pysyy kuitenkin vain muutamissa kymmenissä”, pelastuspäällikkö Raimo Aarnio kuvaa tilannetta rauhallisesti.

”Mökin omistaja on paras asiantuntija mökillään”, Raimo Aarnio sanoo ja muistuttaa tässä haastattelussa mökkeilijöitä kolmesta asiasta: ”Tarkasta mökkisi kaasulaitteet, -letkut ja -liitokset. Pyydä ammattilainen paikalle, jos tarvitset pysyvää asennustyötä.”

Kakkosena muistilistalla seuraa tulisijat, joiden kunto tulee tarkastaa talven pakkasten ja säävaihtelujen jäljiltä. Esimerkiksi hormi on voinut vaurioitua. ”Jos arvelet vahingon tapahtuneen, pyydä nuohooja paikalle”, pelastuspäällikkö Aarnio opastaa ja muistuttaa myös nuohouksen teettämisestä yleensä: ”Nuohous tulee tehdä kesäasunnolla vähintään kerran kolmessa vuodessa. Tuolloin nuohooja tarkastaa myös tulisijat ja -laitteet.”

Tarkasta palovaroittimet ja muista alkusammutusvälineet

Kolmanneksi Raimo Aarnio muistuttaa kesämökin palovaroittimien ja niiden patterien tarkastuksesta. Varoittimet tulee testata kerran vuodessa, mökillä paras ajankohta on talven jälkeen. Palovaroitin on kuitenkin hyvä testata aina, kun mökillä ei ole käyty pitkään aikaan.

Palovaroittimien yhteydessä on helppo muistuttaa vielä mökille soveltuvista alkusammutusvälineistä, joita esimerkiksi Vartsalan mökin keittiössä on näkyvälle paikalle asennettu jauhesammutin. Eri sammuttimien avulla lähes jokainen tulipalo torjuttavissa, jos se huomataan riittävän aikaisessa vaiheessa.

Pelastuspäällikkö Raimo Aarnio ei ole kuitenkaan huolissaan kesän tulosta, vaan toivottaa mökkiläiset sydämellisesti nauttimaan kesästä meren äärellä.

Turvatekniikan keskus tilastoi onnettomuudet

Turvatekniikan keskuksen tietoon tulee vuosittain muutamia kaasuvuotojen aiheuttamia paloja. Kaasupalo on voimakas ja se aiheuttaa usein palovammoja. Kesämökkien etäinen sijainti keskuksista vähentää palolaitoksen mahdollisuuksia saapua paikalle riittävän ajoissa. Rakennuksessa olevat kaasupullot lisäävät tulipalon voimakkuutta ja vahinkojen määrää.

Ohjeita kaasulaitteiden oikeasta käytöstä saa Turvatekniikan keskuksen oppaasta "Käytä nestekaasua oikein". Opaassa on muun muassa tietoa kaasulaitteiden hankinnasta ja siitä, miten voit itse ennalta ehkäistä kaasuvuodon. Oppaan saat TUKESin verkkosivuilta, www.tukes.fi.

Infoboksit

Nestekaasun käyttö mökillä

- Tarkista laitteesi kunto säännöllisesti: taivuttele letkua ja katso ettei siinä ole murtumia. Tarkista myös liitoskohtien tiiviys saippualliuoksen avulla.
- Noudata käyttöohjeita: tutustu käyttöohjeisiin oletpa sitten omalla tai vuokramökillä. Älä käytä laitteita muuhun tarkoitukseen, kuin ne on tehty.
- Sulje pulloventtiili aina käytön jälkeen.
- Vaihda pullo huolellisesti: huolehdi ettei sytytyslähteitä ole lähellä.
- Käytä hyväksyttyä kaasuasennusliikettä kiinteitä putkistoja vaativissa asennuksissa

Jos tunnet kaasun hajua,

- sulje heti pulloventtiili
- älä tupakoi, älä käytä avotulta
- älä käytä sähkökatkaisijoita
- tuuleta huone; avaa ikkunat ja ovet
- tuulettamisen jälkeen tarkista letkuja letkuliitokset saippuavedellä tai vuodonilmaisimella, jos laitteessa on vika, toimita se huoltoon